

Въ Бразиліѣ, ако и да има единъ Митрополитъ, осмь Владыци. 1500 Священници, и много калугери, но нѣма ни едиѣ Библиѣ, (освѣнъ на чужды языцы), ниго религіозна книжностъ, и ни едно богословско училище. Правителство-то има два Университета, и въ градове-тѣ тукъ тамъ ся нахождатъ училища. Има само 20 газеты; желѣзны пѣтища и телеграфы нѣматъ. Излазя стока за вѣнъ за 15.000.000 талеры въ годинѣ-тѣ, а влазя за 4.000.000.

Въ Съединены-тѣ Шаты напротивъ въ 1860 имаше 81,000 общи училища, 6090 Академіи, 114 Университета, 60 Медицинскы и Юридическы училища, 250 ежедневны газеты, 2000 еженедѣльны, 250 учебны и литературны, на които всичко-то число въ годинѣ-тѣ ся простира до 425.000,000. 9000 часа желѣзны пѣтища, 1200 часа телеграфы. Излазя стока за 275.000,000 талера, и влазя 300.000,000 на годинѣ-тѣ. Можехмы да сравнимъ и другы Католическы страны съ Протестанскы, и да покажемъ подобны слѣдствія въ всякой случай; но стига толкова.

Може нѣкой да рече това различіе не слѣдува отъ различно-то вліяніе на вѣроисповѣданіе-то, но отъ различный-тѣ образъ на правителство-то, или отъ различно-то народпроизведеніе. Наистинѣ че Протестантскы-тѣ правителства всякога сѣ по добры отъ Католическы-тѣ; и Протестантскы-тѣ племена всякога показуватъ по голѣмѣ дѣятельность отъ Католическы-тѣ; но това не е причина